

EXPRESS CODZIENNY

Red. Stefan Kłodczyński WYD. Stanisław Kucera Kielce, Wesola 48, tel. 12-25.

10 GR.

Poniedziałek 7 czerwiec 1937 r.

Wyjazd P. Prezydenta do Rumunii

Odjeżdżającego żegnał na Dworcu Marszałek Smigły-Rydz

Wczoraj o godz. 12.30 pan Prezydent R. P. prof. Ignacy Mościcki odjechał z wizytą do Rumunii w towarzystwie p. Ministra Spraw Zagr. J. Becka, szefa protokołu dyplomatycznego M. S. Z. p. Romera, szefa gabinetu wojskowego gen. Schally oraz świty.

Pan Prezydent R. P. wyje-

chał o godz. 12-ej samochodem w otoczeniu świty z Zamku na Dworzec Główny. Orszak Pana Prezydenta, poprzedzany przez szwadron szwoleżerów J. P., przejechał ulicami: Krakowskim Przedmieściem, Nowym Światem i Alejami Jerozolimskimi, wzdłuż których były ustawione szpalery wojska

Zgromadzona licznie na chodnikach publiczność witała przejeżdżającego Pana Prezydenta R. P. okrzykami: „Niech żyje”.

Na Dworcu Głównym oczekiwali na Pana Prezydenta R. P. Marszałek Smigły-Rydz, Rząd in corpore z P. Premierem Sławoj-Składkowskim, prezes N. I. K. gen. Krzemieński, członkowie poselstwa rumuńskiego, generalicja z ministrem spraw wojskowych gen. Kasprzyckim i szefem sztabu głównego gen. Stachiewiczem, wyżsi oficerowie oraz przedstawiciele władz.

Po przybyciu na Dworzec Główny i powitaniu Pan Pre-

zydent R. P. przeszedł w towarzystwie Marszałka Smigłego-Rydz, premiera Sławoj-Składkowskiego oraz dostojników państwowych przy dźwiękach hymnu narodowego przez salony recepcyjny na dolny peron.

Następnie Pan Prezydent R. P. przeszedł przed frontem ustawionej wzdłuż pociągu kom-

panii honorowej z poczem czo ragwanym i wsiadł do wagonu, odprowadzony przez Marszałka Smigłego Rydz i premiera Sławoj-Składkowskiego.

O godz. 12.30 specjalny pociąg z Panem Prezydentem odjechał przy dźwiękach hymnu narodowego w drogę do Bukaresztu.

Księżę i księżna Windsoru bezpośrednio po zawarciu małżeństwa na zamku Cande we Francji.

WIEDEN. — Przybyli wczoraj w nocy na zamek w Wasserleónburg w Karyntii księstwo Windsor powitani zostali przez przedstawicieli miejsco-

wych władz i dyrektora bezpieczeństwa Karyntii.

Szpalery ludności witały owoacyjnie młodą parę wzdłuż drogi od stacji Arnoldstein na granicy włoskiej aż do zamku.

Wielebny Jardin wrócił do Anglii

Wielebny Jardine, który udzielił jak wiadomo ślubu kościelnego k. Windsoru i jego małżonce powrócił już do swojej parafii Darlington.

Ze strony parafian spotkało go serdeczne przyjęcie. Gromadzą się oni tłumnie na na-

bożenstwach Jardina. Otrzymał on z całej Anglii przeszło 1000 listów, omawiających sprawę jego wyjazdu na zamek Cande.

Jak oświadczył, 4 tylko z pośród nich oceniali jego postępowanie w sposób krytyczny.

Pogrzeb gen. Mola

PAMPELUNA. — Pogrzeb gen. Mola był uroczystością uderzającą swą prostotą.

Trumna gen. Mola przybyła do Pampeluny w piątek o godz. 19. Złożono ją w kaplicy żalob-

nej. O godz. 19.40 uformował się orszak żalobny, który otwierały orkiestra karlistów i falangi hiszpańskiej.

Za trumną podążał przedawiciel gen. Franco gen. Millan Estray, oficerowie sztabu armii północnej i wreszcie rodzina gen. Mola. Orszak zamykały dwa samochody ciężarowe z wieńcami.

O godz. 20 zwłoki zostały złożone na cmentarzu w obecności rodziny i gen. Estray.

Władze miasta Pampeluny uczciły pamięć gen. Mola, nadając mu tytuł honorowy „ukochanego syna Pampeluny”.

Krew na ulicach Barcelony

Groźne starcia z anarchistami

PARYŻ. — Prasa donosi o nowym zajściu w Barcelonie między anarchistami a gwardią cywilną. Wiadomość o tym potwierdzona została zarówno przez korespondenta Havasa z Barcelony, jak również w doniesieniach poszczególnych korespondentów.

Informacje zgodnie podają, iż między oddziałem gwardii cywilnej i karabinierów a grupą anarchistów doszło do poważnej wymiany strzałów na

najruchliwszej arterii miasta Ramblas.

Po stronie władz bezpieczeństwa padło trzech zabitych funkcjonariuszy gwardii cywilnej oraz sierżant karabinierów. Straży anarchistów nie są znane, gdyż zdolali oni unieść swe ofiary. W każdym razie padło wśród nich kilku zabi-

tych i kilkunastu rannych.

Rany odniósł również szereg przechodniów, znajdujących się na ulicy w pobliżu miejsca starcia.

Zajście to potwierdza dotychczasowe informacje korespondentów francuskich w Barcelonie o utrzymującym się stale napięciu atmosfery politycznej w Katalonii.

Włamanie do grobowca dla rabunku klejnotów z trupa

Służba kościelna we Lwowie zauważyła przez okno wielki nieład w grobowcu hr. Tyszkiewicza.

Po otwarciu grobowca okazało się, że jacyś niewykryci osobnicy, szukając najwidoczniej kosztowności, zbeszcześliłi w świątyni grobowca zwłoki ś.p.

hr. Jana Tyszkiewicza, spowodowane przed trzema laty z Paryża.

Pierwsza trumna drewniana została rozbita, druga metalowa rozcięta, a wreszcie w trzeciej wybito szybę, by dostać się do głowy i rąk. Na razie nie wiadomo czy lupem zbrodniarzy padły jakie kosztowności.

Ponura zbrodnia we Lwowie

Zamordowano wdowę po prokuratorze

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych została zamordowana we Lwowie we własnym mieszkaniu licząca lat 68 Olga Zakrzewska, wdowa po b. długoletnim szefie prokuratury Sądu Okręgowego

w Złoczowie dr. Tadeuszu Zakrzewskim.

Przybyłe władze wszczęły natychmiast energiczne śledztwo. Tło morderstwa jest ni-

Spisek Titulescu — Litwinow wywołał wielkie wrażenie w Rumunii

BUKARESZA. — Pisma rumuńskie przedrukowują z prasy francuskiej ataki pod adresem b. ministra Titulescu z powodu jego spiskowania, jak się wyrażają dzienniki, z komisarzem Litwinowem. Pisma rumuńskie podają za prasą francuską, że akcja Titulescu dąży do skompromitowania działalności ministra spraw zagr. Antonescu.

czaj ostry sposób szkodliwą dla Rumunii akcją Titulescu. Artykuł zatytułowany jest „Chcemy wiedzieć kto kieruje”.

Prof. Jorga stwierdza, że Rumunia posiada oficjalny rząd, który cieszy się zaufaniem króla, oraz pracuje dla dobra kraju. Minister spr. zagr. oświadczył, że pozycja zagraniczna Rumunii jest zabezpieczona, co nam w zupełności wystarcza.

W ostatnich dniach jesteśmy jednak świadkami, pisze dalej prof. Jorga, kroków czynionych przez osoby nie zajmują-

ce urzędowego stanowiska. Tak np. p. Titulescu, mimo, iż jest odsunięty od władzy, zapomina, iż Rumunia posiada oficjalny rząd.

Jakie są cele tych rozmów tajnych, rozpowszechnianych zresztą głośną reklamą w szeregu pism zagranicznych, za pytuje prof. Jorga i odpowiada, że p. Litwinow chce narzucić Rumunii swą politykę za pośrednictwem swego człowieka. Odrzucamy ją z całą stanowczością, kończy prof. Jorga.

„Neamul Romanesc” zamieszcza artykuł byłego premiera prof. Jorgi, w którym autor krytykuje w nadzwyczaj

„Amerykańskie” metody w Warszawie

Tysiące litrów mleka dziennie wylewa się do kanałów

Z oburzeniem czytaliśmy swego czasu wiadomości, że gdzieś w Ameryce pali się miliony ton kawy, topi miliony ton ziarna, byle tylko nie dopuścić od obniżenia cen. Nikt nigdy nie pomyślał, że takie rzeczy możliwe są także w Warszawie, w stolicy Polski tak bardzo wymęczonej długotrwałym kryzysem, z takim wyęzieniem walczącej z bezrobociem.

A jednak!... W Warszawie wprowadzanie pali się ziarna, nie topi się kawy, natomiast codziennie wylewa się tysiące litrów mleka do kanałów.

Ceny mleka w Warszawie astala się co pewien czas na zebraniu właścicieli zakładów mleczarskich. Rej na tych zebraniach wodzi najważniejszy sprzedawca w stolicy, miejski „Agril”. Z reguły „Agril” forsuje na tych zebraniach swoją wolę, nikt nie ma dość sił, by mu się oprzeć.

Ostatnie takie zebranie odbyło się we wtorek, dnia 1 czerwca. Część zebranych zgłosiła wnioski, by cenę mleka obniżyć. Sprzeciwił się temu „Agril”. Przedstawiciel „Agrilu” p. Wańkowski preferował swoją wolę do obniżenia ceny nie dopuścił. Cenę mleka na najbliższy okres oznaczono na 30 gr. za 1 litr w detalu.

Otóż należy wiedzieć, że większe zakłady mleczarskie mają takie umowy z producentami, że placą za dostawę mleka zależnie od tego, jaka cena została wyznaczona dla detalicznej sprzedaży w mieście. Jeżeli cena jest wyznaczona na 30 gr. za litr placą więcej, jeżeli by była wyznaczona np. 20 gr. placiliby mniej. Przy wyznaczeniu ce-

ny 30 gr. rezultaty są następujące:

„Agril” ma nieograniczonego odbiorcę w szpitalach miejskich, bursach i t. d. Na prywatnym kliencie mu nie zależy. Tymczasem prywatny zakład mleczarski skazany jest wyłącznie na prywatnego klienta. Otóż ciężko pracujący, a mało zarabiający robotnik 30 gr. za litr mleka płacić nie może. Tym bardziej nie może tyle płacić za mle-

ko bezrobotny. W rezultacie ogromne ilości mleka pozostają codziennie niesprzedane, a ponieważ w lecie się mleko prędko psuje, więc wieczorami wylewa się je do kanałów.

Spółceństwo się martwi, jak należy dokarmiać głodujące dzieci w szkołach, a tu mleko się niszczy. A dzieje się to dzięki polityce „Agrilu”, instytucji miejskiej, którą powołano do życia przede wszystkim po to, by walczyć ze spekulacją i utrzymać ce-

nę tak ważnego społecznie produktu jak mleko na najniższym poziomie.

Sprawa musi być jak najprędzej odpowiednio uporządkowana przez miarodajne czynniki. Inna rzecz, że już dawno powinno było zwrócić uwagę, iż gdy przez całą zimę litr mleka kosztował w detalu 25 gr., teraz w czerwcu, kiedy jest najlepsza, najzdrowsza i najtańsza pasza dla bydła, mleko kosztuje 30 gr. litr.

Zamach na kanclerza Austrii projektowany był przez inżyniera w Chile

WIEN. — Wczoraj podano urzędowo do wiadomości publicznej, że w związku z bombowymi zamachami jesienią 1936 r. na linii kolei południowej i w garderobie dworca Zachodniego w Wiedniu, aresztowano pewnego osobnika, podającego się za Jana Hube, który jednak okazał się austriackim inżynierem Fritzem Woitschke, przybyłym do Wiednia z Chili, celem dokonania zamachów terrorystycznych.

Stwierdzono, że projektowany był nawet zamach na kanclerza Schuschnigga oraz na urząd kanclerski. „Reichspost” zapytuje, dlaczego społeczeństwo tak późno dowiaduje się o tym fakcie i czy wodem trzymania tego w tajemnicy nie był wzgląd na to, że Woitschke jest narodowym so-

SKŁADAJCIE OFIARY NA FUNDUSZ OBRONY MORSKIEJ

głoby wpłynąć ujemnie na rozwój ugody lipcowej?

Wraz z Woitschkiem aresztowano 30 osób.

Poprawa sytuacji skarbowej

Tymczasowe zamknięcie rachunków skarbowych za maj, jako drugi miesiąc bieżącego roku budżetowego, wykazują dochody ogółem zł. 180.415 tys. i wydatki zł. 180.082 tys. Nadwyżka dochodów nad wydatkami wynosi ponad 300 tys. zł., gdy w maju roku ubiegłego nie doborz wynosił 205 tys.

Dochody w porównaniu z majem 1936 r. wyższe są o 6,3 milionów zł. i wydatki o 5,7 milionów zł.

Wpływy z samych danin publicznych wyniosły w maju rb. 99 milionów zł. wobec 88,7 milionów zł. w roku ubiegłym. Zgodnie z przewidywaniami wpływy te kształtują się zwykle, pozwalając na pokrycie zwiększonych wydatków, które — jak wiadomo — w tegorocznym budżecie preliminowa-

Zatonęła łódź z dziewczętami

BUKARESZT. — Na Dunaju w pobliżu Plenitzy zatoniła łódź z 8 dziewczętami, które wybrały się na wycieczkę. Po za tym brak wiadomości o drugiej łodzi, na której znajdowało się 25 dziewcząt. Miasto Plemitza pogrążone jest w żalobie.

To nie był trąd

Ministerstwo Opieki Społecznej zawiadamia, że umieszczona w prasie notatka o dwóch przypadkach trądu w powiecie horodeńskim okazała się błędna. Chorzy zostali zbadani przez lekarzy specjalistów, którzy stwierdzili u tych chorych zwykle zapalenie skóry (dermatitis).

MIMOWOLNE BATOBOJSTWO

We wsi Stary Radoń powiatu błońskiego Edward Kowalczyk manipulując rewolwerem, spowodował wystrzał. Kula ugodziła w głowę jego brata Franciszka kładąc go trupem na miejscu.

Mimowolnego bratobójcę aresztowano.

MIMOWOLNE BRATOBÓJSTWO Z DRABINY

We wsi Zbójna Góra gminy Wiązowna, powiatu warszawskiego, 74-letni Aleksander Leszczyński wchodząc do drabiny na strych i spadł. Uderzywszy głową o kamień staruszek zabił się na miejscu.

J. HORODYSKA i S-ka Warszawa, Senatorska 37
U NAS MILION PADŁ JUZ 2 RAZY
Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotną pocztą P. K. O. 10394

Tajemnica przerwanej korespondencji

Roman i Stach tworzyli rządek spotykana parę przyjaciół. Nie widzieli się od dnia w którym ukończyli szkołę, nigdy przecież nie zapominali o sobie i przy pomocy nie przerywanej korespondencji służyli sobie wzajemnie wskazówkami, radami i dzielili się zarówno przeżywanym szczęściem, jak i troskami.

Roman Wiśniewski zatrudniony był w jednym z biur ekspedycyjnych w Gdyni, podczas, gdy Stach Marczak od siedmiu lat zajmował stanowisko w magistracie jednego z mniejszych miasteczek na Kresach Wschodnich. O tym, żeby kiedykolwiek mogli się wzajemnie odwiedzić nie mogło być naturalnie mowy, bo w pierwszym rzędzie gra tutaj od grywała gotówka. Nie widzieli się też przez długie dziesięć lat, ale wzajemnie doszli do wniosku, że dalszych dziesięciu lat w takim stanie przetrwać nie było sensu. Przyjaźń nie podlegała żadnym nowym zainteresowaniom zaczynała się bowiem psuć i ani Roman, ani Stach nie chcieli się na to zgodzić, aby kiedykolwiek ostatecznie wygasła.

„...Myszę — pisał w jednym z listów Roman — że możemy się nareszcie zdobyć, aby tego roczny urlop przynajmniej spędzić z tobą razem i pogawędzić z sobą nareszcie ludzkim słowem, a nie białymi cwiart-

kami listu, które wreszcie mogą nam się znudzić...”

Stach przyjął tę propozycję z prawdziwym zachwytem i obaj żyli perspektywą zbliżającego się lata. Odliczali na kalendarzu najpierw miesiące, potem dni, a wreszcie gdy w czerwcu pozostały w kalendarzu ostatnie jeszcze tylko cztery kartki, znieczepiwiony oczekiwaniem Stach pisał do Romana:

„...Tak zatem, Romku drogi, jak się umówiliśmy, spotkamy się razem dnia 2 lipca w Warszawie, skąd razem odjedziemy w góry, które pragnę ujrzeć od lat najdawniejszych, a których dotychczas jeszcze nie miałem możliwości ujrzeć. Musisz tylko pamiętać ściśle o dacie i nie wolno ci się spóźnić na pociąg... Ponieważ w rozkładzie sprawdziłem, że twój pociąg przyjdzie do Warszawy na trzy godziny przed moim, to myślę, że najlepiej będzie jeśli wyjdiesz po mnie na dworzec. Umawiamy się zatem na dworzec w Warszawie. Nie rusz się z peronu dopóty, dopóki nie ujrzę Ciebie...”

Nadszedł wreszcie umówiony dzień drugiego lipca. Roman przybył istotnie trzy godziny wcześniej od Stacha, ale postanowił nie opuszczać peronu, ale doczekać się pociągu, wiozącego Stacha. Po chłonięty czytaniem gazet nie orientował się zupełnie, jak

szybko upływał czas i ocknął się dopiero, gdy przez głośnik peronowy rozległ się tubalny głos kolejowego informatora: „Pociąg pośpieszny z Równego nadejdzie...”

Poderwał się z ławki i skierował wzrok na peron.

Minuta, dwie, trzy, cztery... Pociąg wtoczył się wreszcie na szynę peronu. Z otwieranych drzwi wagonów wylewała się fala ludzka i rozpywała po szerokim asfalcie dworca. Jedni wolali bagażowych, inni na woływali z tłumem, oczekujących ich najbliższych...

Jeden tylko Roman Wiśniewski nie mógł się doczekać swe go przyjaciela. Na peronie robiło się już zupełnie pusto, a Stach ciągle się nie pokazywał.

Gdy pociąg odjechał, a peron opróżnił się całkowicie, Roman zatrwożył się poważnie.

— Czyżby żartował — myślał. — Przecież jeszcze trzy dni temu nadesłał list... A jeśli uległ wypadkowi?... To chyba niemożliwe... Katastrofa zdarzyła się nie wydarzyła, skoro pociąg przybył o właściwej porze. A gdyby się coś stało wczynie, przed wyjazdem, zdążył by mnie w porę zawiadomić...

Nie znajdując na swoje pytania żadnych wyjaśnień, postanowił Roman czekać do następnego pociągu. I tym razem stotnie doczekał się.

Stach wyszedł z pociągu, jako jeden z ostatnich. Twarz miał smutną i pokrytą mgłą zmartwienia. Poznał Romana już z daleka, ale przywitał go tylko mocnym uściśnięciem dłoni. Dopiero wówczas, gdy

poczuł na sobie niecierpliwe, pytające spojrzenie przyjaciela, rzekł:

— Musisz mi Romku wybaczyć... ale... z naszego urlopu pozostały tylko marzenia... Nie będę z tobą mógł pojechać, bo mnie w pociągu... okradli. Za brali mi wszystko za wyjątkiem bilonu, który miałem w portmonetce... Dlatego właśnie spóźniłem się do Warszawy, bo musiałem złożyć odpowiednie zameldowanie!

— Okradli cię? — zapytał Roman. — Więc ty wiozłeś pieniądze przy sobie?! W gotówce?!

Stach kiwnął rozpaczliwie głową, a w oczach Romana kręciła się łza prawdziwego żalu. Przez chwilę próbował ją zdusić w gardle, wreszcie jednak rzekł:

— Widzisz Stachu, myśleliśmy o wszystkim, tylko nie o rzeczach najważniejszych. Jak egoista strzegłem swej tajemnicy i nie doradziłem ci, abyś wszystkie pieniądze składał na książeczkę P. K. O., zyskując sobie w ten sposób pewność, że nawet najsprytniejszy złodziej nie będzie ci ich w stanie ukraść!... Nie czas jednak na żale w tej chwili... Trzeba myśleć o ratunku i sądzę, że jestem na dobrej drodze. Bez ciebie na urlop nie wyjadę. Wyjechać musimy razem... Widzisz, dzięki dotychczasowym moim oszczędnościom zebrałem sobie na książeczkę taką sporą kwotę, że wystarczy dla obu na spędzenie urlopu; jeśli nie na cały miesiąc to przynajmniej na dwa tygodnie... Myszę Stachu,

że mi tej przysługi przyjacielskiej nie odmówisz?...

Propozycja przyjęta została z taką samą szczerością z jaką ją wysunęto. Uszczęśliwieni przyjaciele wspólnie rozkoszowali się latem, ciepłem, naturą i powietrzem.

Gdy jednak urlop się skończył i rozjechali się znów do miejsc swej pracy, Roman nie potrafił sobie wyjaśnić przyczyny, dla której Stach nie piśmie, ani nie odpisuje na jego listy.

I dopiero kilka dni temu, choć od zeszłorocznego urlopu minęło prawie 10 miesięcy, otrzymał Roman list wyjaśniający tajemnicę poprzednich wakacji. Stach pisał w nim:

„...Drogi Romku! W roku bieżącym Ty musisz przyjąć moje zaproszenie. Kradzież, której ofiarą padłem w roku ubiegłym, nauczyła mnie istotnie trzeźwo myśleć. Natychmiast po powrocie z urlopu otworzyłem sobie w P. K. O. książeczkę oszczędnościową i systematycznie składałem na niej wszelkie swoje oszczędności. Zebrała się z tego poważna suma i mam nadzieję, że wystarczy ona dla nas obu na wspólny dwutygodniowy urlop. O kradzieży tym razem nie będzie już mowy, bo pieniądze nasze strzeże największa pewność i najgłębsze zaufanie...”

Roman czytał ten list z prawdziwą satysfakcją. Jako posiadaczowi książeczki szło mu nie tyle o zaproszenie Stacha, ile cieszyła go myśl, że przykładem swoim zdołał zapewnić przyjacielowi spokój i beztrąską przyszłość.

Juliusz Morawski

Musisz mnie kochać!...

Wzruszające dzieje miłości dziewczyny z ludu do arystokraty

Biedna dziewczyna, zatrudniona jako kwiaciarka w wytwornej restauracji warszawskiej zakochana w hrabim Tudziewiczu, przeżyła wielki dramat: ślub swego ukochanego z inną kobietą, nie wiedząc, że hrabia żeni się z bogatą Klarą Demską, wbrew woli, zmuszony do tego tajemniczymi powodami.

Tego samego dnia, kiedy odbył się ślub hrabiego, zjawiała się jak zwykle z koszyczkiem kwiatów na sali. Była złamana i zbojała. Pragnęła śmierci, ale jednocześnie w jej duszy dźwięczały słowa przypadkowo poznanej wróżki, że właśnie powinna zemścić się za zdradę.

Kiedy oczekiwała końca swej pracy za jej plecami odezwał się nieobcy jej głos.

Hanka ujrzała obok siebie pana Notyńskiego, owego nieszczęsnego gościa, którego ośmieliła się obrazić poprzedniego dnia za niewłaściwe zachowanie, przyjaciela hrabiego Tudziewicza!

Patrzyła na niego szeroko rozwartymi oczami, w których malował się lęk: czy znów ten pan ośmieli się zachować się wobec niej tak ordynarnie, jak poprzedniego dnia, kiedy był podchmielony?... Czy... Raczaj wrócił przed jej oczy obraz ślubu i orszaku, w którym przecież był i on...

— Jakże pani ma smutne oczęta! — powiedział cicho Notyński. — Drogie dziecko!... — urwał. Na twarzy jego malowała się powaga.

— Nie rozumiała, co mówi.

— Proszę... Kupuję wszystkie kwiaty! — zgrąnął pęk róż i gwoździków, wsuwając jej banknot do zmartwiałej ręki. — A za wczorajsze przeproszę... Byłem nieprzyjemny... — skłonił się.

Odszedł. Patrzyła za nim. Nagle oczy jej zabyły. Pośpieszyła za odchodzącym.

— Przepraszam pana... — powiedziała, zatrzymując go. — Pan mi dał za dużo... Należy się panu reszty!

— Ależ nie! Nie! Proszę to zachować!... Tak jest w zwyczaju!... Proszę się nie obrażać! Nie chciałem pani urazić... Zrobi mi pani wielką przyjemność... Ja rozumiem... Ja wiem... — mówił nieskładnie, a spojrzenie jego wyrażało wielkie współczucie.

Znajdowali się sami w przejściu do gabinetów.

— Chciałabym z panem pomówić... — szepnęła Hanka, wstydliwie opuszczając oczy. Na jej błądą twarz wystąpiły silne rumieńce.

— Ależ proszę bardzo! Z przyjemnością! — zawołał Notyński. — W każdej chwili!...

— Czy nie zechciałby pan poświęcić mi paru minut czasu, może w dzień?... Tutaj nie mogę... Nie wolno.

— No, tak... Ale ja każdej chwili... Kiedy pani zechce... A może. Proszę mnie źle nie rozumieć... Może ja panią odwiozę do domu? Dobrze? Niech

pani na to pozwoli, a będę szczęśliwy!...

— Bardzo panu dziękuję... Pan jest bardzo przyjemny...

— Zawiniłem wobec pani i chciałbym to jakoś odpokutować! Nie jestem wcale taki zły i nieprzyjemny. Ale wczoraj byliśmy wszyscy pijani... Będę na sali do tej pory, aż pani będzie mogła opuścić lokal. Nie chciałbym, żeby na panią tu plotkowali... Wyjdę trochę wcześniej i zaczekam w samochodzie. Taki duży, srebrny wóz... Z łatwością pani go pozna. Ja zresztą będę uważał!...

Usiadł przy stoliku i zamówił sobie wino.

Dyskretnie wodził wzrokiem za dziewczyną, która znów z pełnym koszyczkiem krążyła ociężałym krokiem po sali wśród dymu, wśród zaczerwienionych męskich twarzy i wymalowanych kobiecych twarzątek, błada o patrzących w dal wielkich niebieskich oczach, jakby zablakana z innego świata, nie widząca i nie słyszająca, co się dzieje wokół niej.

— Psiakrew! — mruknął do siebie Notyński. — Ona jest naprawdę piękna! Piękna!... — powtórzył. Gdyby chciała, ozłociłbym ją!... Ale nie ma co gadać!... To przecież ta sama, z którą Celek przed dwoma laty miał się żenić!... Słyszałem o niej. Ona i ja!... Co tu gadać! Do mnie może przyłączyć tylko kobieta dla pieniędzy!... Tylko dla pieniędzy!... Nie ludź się, Antosiu, że ona chce pogadać z tobą, boś jej się podobał! Ani nawet dla twojej setki, którąś jej wkuł skrycie w rękę!... Ona chce się czegoś dowiedzieć o Tudziewiczu. Na pewno!... I co ja jej mogę powiedzieć?... Że odbył się ślub, że towarzystwo było liczne i jakieś nieco mieszane?... Że Celek siedział sztywny, jak na pogrzebie?... Że... niech wszyscy diabli wezmą!... — rozgniewał się. — I żebym był nie hrabią, ale nawet królem Anglii, to bym właśnie dla takiej dziewczyny postąpił jak książę Windsor! Powiedziałbym: bierzcie cały sklepik i dajcie mi święty spokój!... Być kochanym prawdziwie i kochać samemu z całą pewnością, że znajduje się oddźwięk w drugim sercu, że to nie chciwość, nie wyrachowanie, nie złudzenie, nie maska! Czegóż się tobie, stary koniu, zachciewa?! Ech, Antosiu, naiwny marzycielu!... No, ale chyba już czas!... — spojrzął na zegarek.

Zapłacił rachunek i w kilka minut później zasiadł do swego samochodu tak cicho, że nawet nie obudził śpiącego przy kierownicy szofera.

Usiadł wygodnie, by obserwować wyjście z restauracji i nie przeoczyć dziewczyny.

Czekał dosyć długo, zanim ukazała się z boczo-

nego wyjścia, z bramy, smukła postać, skulona jednak i przygarbiona.

— Nieładnie chodzi! Powinna się prosto trzymać! — pomyślał Notyński.

Otworzył szybko drzwiczki i dziewczyna wsunęła się do samochodu.

Obudził więc szofera i kazał mu jechać.

— Na Sienną — powiedziała Hanka. — Tam mieszkam!

— Chyba się domyślam, dlaczego zechciała pani prosić mnie o rozmowę — zagaił Notyński, patrząc z nieukrywanym zachwytem na jej delikatną twarz, która w mroku wydała mu się wręcz zjawiskowo piękna.

— A może się pan myli?...

Spojrzał na nią zdziwiony.

— Doprawdy... Tak to pani powiedziała zagawkowo, że teraz przestałem być pewny... Czyżby więc nie chodziło...?

Zaprzeczyła żywo ruchem głowy.

— O tym, co było wczoraj, co było nawet dzień nie chcę mówić... Chcę mówić o zupełnie czymś innym.

— Doprawdy, zupełnie nie rozumiem!... Notyński był coraz bardziej zdumiony.

— Chcę mówić o sobie i o... panu — szepnęła — ledwie dosłyszalnie.

— Jak? Co pani powiedziała? — zapytał Notyński, gdyż wydało mu się, że się przesłyszał.

— O panu i o sobie — powiedziała wyraźnie.

— Jeszcze nic nie rozumiem! — przyznał szczerze, nie umiejąc powiązać tych dwóch osób w tej chwili, najbardziej go interesujących: własnej osoby i siedzącej tak blisko niego zadziwiająco pięknej dziewczyny.

— Ja wiem, kim pan jest — powiedziała. — Jest pan bardzo bogatym człowiekiem, który własną pracą i zdolnościami dobił się wielkiego majątku. Prawda?

— Tak jest. Ale jaki to ma związek?... — zmarszczył brwi. I przez jego głowę przemknęła niemila myśl: — Czyżby ona chciała w jakiś sposób skorzystać z moich pieniędzy?... Nie, to nie licuje z nią!

— Wiem, że nie wstydzisz się pan tego, że kiedyś był biedny i raczej nie z powodu bogactwa do pana garną się ci młodzi panowie utytułowani i wielu innych ludzi, tylko dlatego, że wszyscy pana lubią. Chyba, że pan jest trochę podchmielony i wtedy nie zawsze wiadomo, co się stanie...

— O, proszę mi wybaczyć!... — przerwał, ciągle nie mogąc się domyśleć, dotąd zmierzając słowem dziewczyny.

— Dlatego i mnie łatwiej z panem mówić, niż z kimkolwiek innym...

— Jestem pani bardzo wdzięczny za szczerść i miłe słowa... Czuję się od tej chwili szczerem pani przyjacielem, z którym pani może śmiało o wszystkim mówić w przekonaniu, że postara się panią zrozumieć wedle najlepszych swych intencji...

— Wierzę panu... Wierzę też swej intuicji, która mnie zawiiodła tylko raz jeden w życiu... Ale o tym nie warto mówić... A moja intuicja mówi, że pa ma dobre serce!...

— Chciałbym je pani okazać! Mówię szczerze!... Słucham więc dalej! — zachęcał coraz bardziej zachępowany, nie mogąc się domyśleć, do czego zmierzają słowa dziewczyny.

Dalszy ciąg nastąpi.

IAN DULINSKI

Agentka C 46

Sensacyjna powieść szpiegowska

Czekiści opuścili chatę i udali się na dalsze poszukiwania. W innych chatkach zadawali te same pytania: czy nie widziano tutaj człowieka w skórzanym kurtce?

I ciągle otrzymywali tę samą odpowiedź:

— Nie, nie widzieliśmy.

Gdy Anna Morette spostrzegła, że czekicści opuścili chatę i nie wracają, serce omal nie wyskoczyło jej z radości. Ale maska twarzy musiała pozostać ta sama co poprzednio: wyraz bólu i ciche pojękiwanie. Zapytała bardzo osłabionym głosem, czy nie mogłaby otrzymać nieco mleka, to ją bowiem pokrzepi. Przy tym zaznaczyła, że zostanie chłopce dożgonnie wdzięczna za to wszystko, co dla niej uczyniła.

— No, jak się pani teraz czuje — zapytała ją chłopka.

— Trochę lepiej. Martwi mnie tylko myśl: w jaki sposób wrócę do domu, gdy skradziono mi ubranie.

— Przecież już pani powiedziałam, że jej coś może być potrzebne. Będzie to wprawdzie stare i zniszczone ubranie, ale ciało będzie przecież okryte...

— Oh, jakie pani posiada dobre serce...

Anna Morette całą dobę pozostała w chacie czynnej chłopki i zaglądała we wszystkie kąty, zależało jej bowiem na tym, aby zdobyć dokumenty chłopki

W końcu zauważyła, że przedmioty posiadające pewną wartość, chłopka wkładała do dużej brązowej skrzyni, której nie zamykała na klucz. W nocy Anna Morette podkrađła się do tej skrzyni i wyjęła wszystkie papiery, jakie podsunęły się jej pod rękę. Wskutek panujących ciemności nie mogła stwierdzić, który z tych papierków jest paszportem chłopki. Z tego względu wyjęła wszystkie papiery, jakie znalazła w skrzyni.

Gdy zaczęło świtać, przejrzała te papiery. Okazało się, że chłopka nie miała metryki w dosłownym tego słowa znaczeniu. Posiadała tylko potwierdzenie wiejskiego sołtysa, że nazywa się „Aleksandra Daniłowna Rogożyna i że urodziła się w roku 1900 we wsi Twerskoje“.

Anna Morette wsunęła ten dokument do sieniaka, na którym spała, a resztę papierów umieściła z pokrotem w brązowej skrzyni.

Z rana Anna Morette czuła się już „doskonale“. Zakomunikowała o tym z radością chłopce. Ta wręczyła jej starą, podartą koszulę, suknię z samodziału i czerwoną chustkę na głowę.

W stroju tym Anna Morette wyglądała jak typowa rosyjska wieśniaczka. Chłopka nie dała jej pantofli, ani pończoch z tej prostej przyczyny, że ich nie miała i że sama chodziła boso.

Gdy chłopka na chwilę wyszła z izby, Anna Morette wyciągnęła z sieniaka jej metrykę i wsunęła ją do sukni.

Następnie jeszcze raz serdecznie podziękowała chłopce za wszystko, co dla niej uczyniła i zapowiedziała jej, że jak tylko wróci do domu, odeśle jej to, co od niej pożyczyła.

— Nie oplaca się, gdyż i tak to wszystko jest bardzo zniszczone — uśmiechnęła się chłopka.

— Niech Bóg panią zachowa w swej opiece — rzekła Anna Morette, mocno ściskając jej dłoń.

Pożegnawszy chłopkę, Anna Morette ruszyła w drogę. Jej bosa, piękne nogi nęciły mijających ją chłopków, którzy spoglądali za nią oczyma peł-

nymi pożądliwością.

Anna Morette szła obecnie przed siebie bez żadnego celu. Różnego rodzaju plany krążyły jej po głowie. Najgorszym ze wszystkich była ta okoliczność, że plany te były związane z wydatkami pieniężnymi, a Anna Morette nie posiadała grosza przy duszy.

Przeszedłszy około siedmiu kilometrów, odczuła zmęczenie. Wyciągnęła się więc w trawie i zaczęła się zastanawiać nad tym, co należało w danej chwili uczynić.

I oto nagle w umyśle jej zrodził się nowy plan.

Plan ten był następujący: Wróci do miasta, zgłosi się do pierwszej lepszej fabryki i poprosi o pracę. Wiedziała, że w ostatnich czasach bardzo wiele dziewcząt wiejskich przybywa do miasta i szuka tutaj pracy. Z tego też względu jej postępowanie nie wzbudzi w nikim podejrzenia. Nosila strój wieśniaczki, chodziła boso, posiadała dokument, czego jej było więcej potrzeba?

W fabryce nie poznają jej. Strój wiejski znacnie bowiem zmienił jej wygląd zewnętrzny. Pracując w fabryce zdobędzie środki na utrzymanie. W międzyczasie zaś nawiąże kontakt z Londynem i będzie szukała sposobów wydostania się stąd.

Anna Morette podniosła się i ruszyła w dalszą drogę. Nasunęła głębiej na czoło chustkę, którą jej ofiarowała chłopka. Przechodząc obok małego strumyka, Anna Morette przejrzała się. Po raz pierwszy w życiu nie posiadała przy sobie lusterek! Stwierdziła z zadowoleniem, że wygląda jak prawdziwa rosyjska wieśniaczka, że najzdolniejszemu nawet czekicście nie wpadłoby na myśl, iż ma przed sobą niebezpieczną agentkę, Annę Morette.

Anna Morette szła szybkim krokiem w stronę miasta. Kilka razy zatrzymały ją patrole czekistów i żołnierzy

— Dokąd?

Dalszy ciąg jutro.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZASAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE, MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Iwanow, który przybył do szpitala, do swej kochanki, tancerki, zauważył Jadwigę i natychmiast aresztował ją. W tym samym czasie odbywała się sprawa w sądzie wojennym Tadeusza Orlińskiego. Na zapytanie przewodniczącego sądu, czy przyznaje się do winy, Tadeusz wstał i donośnym głosem powiedział:

— Nie, panie przewodniczący, żadnego przestępstwa nie popełniłem.

— Czy przyznaje się oskarżony do tego, że brał udział w licznych zamachach na władzę?...

— Tak, przyznaję się.

— Czy przyznaje się do tego, że bądź to sam rzucał bomby, bądź to innych do rzucania bomb nakłaniał?

— Tak, przyznaję się.

— A zatem przyznaje się pan tym samym do tego, że jest pan przestępcą?

— Nie, panie sędzio, do żadnego przestępstwa nie poczuwam się wcale. Czy jest przestępcą ten, co napadnięty w lesie przez bandytów, sam się broni.

Purpurowa twarz carskiego generała, twarz o kształcie mopsa jeszcze bardziej nabiegła krwią. Chrapliwym głosem zapytał:

— A któż to pana napadł w lesie?

— Nikt mnie nie napadł, ale moi bracia Polacy, są dzień w dzień ofiarą, napaści i pogromów, rabują ich dobytek, najlepszych ich synów katują w kazamatkach więzień i lochach... A ci, co napadają, mają rewolwery w ręku, podczas gdy napadnięci są bezbronni. My nie chcemy dłużej pozostawać w roli maltretowanych psów... Nie chcemy dłużej całować bata, który nas bije... Na przemoc odpowiemy przemocą...

Głos Tadeusza stawał się coraz donośniejszy, przewodniczący sądu miał zamiar przerwać jego słowa, ale asesor szepnął mu coś na ucho, tak, że ohydna twarz generała znów sposepniała i zniechęciła pod maską.

Tadeusz wiedział, że już nie ma do stracenia. Bez względu na jego zachowanie, skażą go na śmierć. Loteż na pożegnanie chciał rzucić w twarz swoim prześladowcom słowa pogardy i potępienia.

— Stwierdzam raz jeszcze z całą stanowczością — mówił Tadeusz, — że nie popełniłem żadnego przestępstwa. Natomiast lajdactwo popełniają ci wszyscy rzekomi mężowie stanu, którzy maltretują nasze dzieci, nie pozwalając im uczyć się w szkołach języka polskiego, ci wszyscy, co nasze dzieci oraz ich rodziców potrafili traktować kopytami carskich koni. Wina jest tych, co wielki nasz naród oddali w ręce Skallonów i Paszkiewiczów i Murawiwych!

Na twarzy prokuratora ukazał się triumfujący uśmiech. Jego zadanie jest teraz ułatwione. Nie będzie teraz długo przemawiać. Oskarżony sam siebie grzebie.

Czy nie należy mu się kara śmierci chociaż by za takie bezczelne przemówienie przeciw carowi?

Czy nie należy mu się kara śmierci chociażby za nazwanie ministrów carskich katami?

A Tadeusz, nie zważając na uśmiech prokuratora grzmiał nadal donośnym głosem:

— Panowie sędziowie. Oskarżacie mnie o to, że ja syn ubogiego polskiego kowala i zaharowanej praczki nie chciałem pogodzić się z tymi Polakami,

którzy całują bat, co nas tak boleśnie smaga... Czy popełniłem przestępstwo dlatego, że chciałem z naszej ziemi wygnać kozaka z piką i nahają?... Nie, panowie, ani kolbami, ani pikami, ani batem a nawet nie prowokatorami w rodzaju Charewicza nie zdołacie nas zastraszyć. Nie zmusicie nas do tego, byśmy pogodzili się z ciemiężcami...

Tadeusz chwilę nabrał tchu. Mówił tak głośno, tak dobitnie, że głos jego rozlegał się daleko poza salę, na korytarzu.

— Powiadam jasno i wyraźnie. Nie zaprzestaniemy walki, nawet po mojej śmierci, nawet po śmierci setek takich osób jak ja. Dziesięć powiesicie, a dziesiątki staną do walki, nie ma bowiem takiej siły na świecie, która zmusi nas, by lazić przed wami na czworakach, zginać kark!

Tadeusz odetchnął i usiadł. Oficer, na twarzy którego ukazał się ironiczny uśmiech, zapytał:

— Czy ma pan mi jeszcze coś do powiedzenia?

— Nie.

— Czy może pan nazwać swoich współpracowników?

— Nie.

— Czy chce pan wyjawic jaką rolę odgrywała Jadwiga Izdebska?

— Nie.

— Czy zna pan w ogóle Jadwigę Izdebską?

— Nie.

— Czy przyznaje się pan do tego, że zamordował pan komisarza policji w Otwocku?

— Powiedziałem już, co sądzę. Prowadzimy wojnę z najeźdźcą. Na wojnie padają kule, ludzie giną, ale zabicie wroga nie jest morderstwem...

— A zatem przyznaje się pan do zabicia komisarza Suchotina?

— Przyznaję się nie do poszczególnych czynów, ale do faktu, że prowadziłem nieubłaganą walkę przeciw tym wszystkim, co gnębią mój naród.

— Inaczej mówiąc, przyznaje się pan do wszystkiego?

— Przyznaję się do tego, że godnie i mężnie walczyłem o prawa oraz interesy moich braci Polaków, przyznaję się, że nigdy nie korzyłem się przed katem, że nigdy nie całowałem bicia, który nas smagał!

— Pytam tylko o to, czy przyznaje się pan do zarzucanych mu przestępstw? — niespokojnie przerwa mu przewodniczący. — Pańskie frazesy nie obchodzą mnie.

— Odpowiedziałem na to pytanie.

Po tym oświadczeniu Tadeusza, na salę wkroczyli jeden po drugim świadkowie. Przeważnie są to szpicle i policjanci.

Potem przewodniczący sądu odczytuje zeznanie prowokatora Charewicza, który bał się jak wiadać zjawić się w sądzie, wobec czego odczytano tylko jego zeznania, złożone przed sędzią śledczym.

A oto przewodniczący sądu oświadcza:

— Proszę na salę jako świadka pana pułkownika Iwanowa...

Przed pulpitem stanęła wysoka, otyła postać pułkownika Iwanowa. Wchodząc na salę spogląda na

ławę oskarżonych triumfalnym wzrokiem, jak gdyby chciał powiedzieć Tadeuszowi:

— A widzisz, mam cię w końcu i ciebie kara teraz nie minie!

Przewodniczący zwraca się z przyjacielskim uśmiechem do pułkownika:

— Sąd będzie rad wysłuchać zeznań pana pułkownika w sprawie oskarżonego Tadeusza Orlińskiego...

Iwanow rozpoczyna swe zeznania:

Któż to jest Tadeusz Orliński? O, to jeden z najbardziej niebezpiecznych terrorystów, to ich przewódca! Posiada szereg informacji świadczących o tym, jaką rolę odgrywał w organizacji... Pozostaje w kontakcie z najbardziej niebezpiecznymi buntowszczykami, z centralą, która w Galicji szykuje powstanie, przeciw państwu...

— Orliński to ucieleśnienie buntu i anarchii! — wołał Iwanow. — Nawet Polacy potępią go. Oto czytamy w ich prasie, że Orlińscy unieszczęśliwiają cały naród... Tak oto dzisiaj pisze w swym wstępnym artykule znakomity pisarz... Tacy jak on podszywają się pod miano szlachetnych ludzi, a w rzeczywistości są to zwykli bandyci, co z kas rządowych rabują pieniądze na pijatyki i orgie!

Tu nagle wstał z miejsca Tadeusz i spokojnym głosem zwrócił się do przewodniczącego:

— Czy mogę świadka o coś zapytać?

— Proszę bardzo...

— Panie pułkowniku, jak nazwać takiego, który z cygarem w ręku podchodzi do bezbronnego człowieka, by mu wypalać wrzody w policzku, jak pan nazwie człowieka, który sadza aresztowanych do wanny z wrzącą wodą, powodując ciężkie oparzenia. Czy człowiek, który każe pchać głowy pod paznokcie jest niewiniątkiem czy też bestią?

— To za mało, za mało dla was! — przerwał Iwanow pytanie Tadeusza.

A po tym zabrał głos prokurator, który wygłosił krótkie przemówienie.

Nie chcę długo mówić. I po co? Przecież oskarżony sam przyznał się do wszystkich zarzucanych mu przestępstw. Tacy jak on powinni od dawna wisieć na szubienicy.

— Zło należy wyrwać z korzeniami. Niech sobie tacy jak on raz na zawsze wybiją z głowy niepodległość.

Potem zabrał głos znakomity adwokat, obrońca Orlińskiego. Starał się wykazać, że nie ma mowy o żadnych morderstwach, bowiem chodzi tu o ideową walkę. Trzeba zrozumieć duszę człowieka, który wszędzie widzi tylko poniżenie i ucisk, który walczy o sprawiedliwość.

— Panowie sędziowie, — zakończył swe przemówienie adwokat — nie jest przestępcą ten, kto walczy o wolność swego kraju. Sądzę, że sąd nie pozwoli, by tak młode i ofiarne życie zostało przedwcześnie zakończone...

Po przemówieniu adwokata — oświadczył przewodniczący:

— Głos ma oskarżony dla wygłoszenia swego ostatniego słowa!

Dalszy ciąg jutro.

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

„Kim był zamordowany“

WIEC DR BRAND BYŁ JEDNAK UCZCIWY!

ALE NIE PILNOWAŁ SIĘ!

ZBADAJMY GO - O. NIECH PAN SPOJRZY NA TE ZACISNIĘTA DŁON!

KILKA WYRWANYCH WŁOSÓW!

I TO W DODATKU BLOND!

WEZMIEMY TO DO NASZEJ „LABORKI“!

TO SĄ MARTWE WŁOSY Z PERUKI!

ZNAKOMICIE TO NASZ DIERWSZY ŚLAD!

JUTRO: „Chemiczne okno“.

Twórca Liskowa ks. Bliziński

obchodzi 35-lecie pracy społecznej

Zbliżający się termin otwarcia w Liskowie wielkiej wystawy „Praca i kultura wsi” każe przypomnieć zasługi wielkiego działacza społecznego, którego imię nierozdzielnie związane jest z ideą Liskowa, jako ogromnego ośrodka spółdzielczego — ks. prałata Wacława Blizińskiego.

Właśnie w r. b. przypada 35-lecie jego niezłomnej pracy, którą ubogą i ciemną wioskę przekształcił na wzorowy ośrodek pracy.

Ks. Wacław Bliziński urodził się w Warszawie w 1870 roku. Po ukończeniu gimnazjum w Warszawie, a seminarium duchownego we Włocławku do r. 1900 pełnił obowiązki wikariusza katedry we Włocławku i prefekta szkoły rzemieślniczej. W styczniu 1900 roku ks. Bliziński objął parafię Lisków, w dawnym powiecie tureckim, obecnie w pow. kaliskim.

Rozpoczął on swą pracę w warunkach najtrudniejszych wśród głębokiej ciemności ubogiej ludności liskowskiej i prześladowań władz rosyjskich, tępiących zapamiętale każdy objaw budzenia się ducha narodowego i instynktu wspólnoty społecznej.

Mimo to właśnie w Liskowie, jako pierwsza w całej b. Kongresówce, powstaje wiejska spółdzielnia p.n. „Gospodarz”, wysiłkiem całej parafii przy poważnych ofiarach pieniężnych ks. Blizińskiego, dźwignął się dom ludowy, powstaje koło Macierzy Szkolnej i szkoła polska w Liskowie.

Uświadomienie narodowe pogłębia się, rozwija się propaganda za spolszczeniem samorządu gminnego. Gdy z inicjatywy ks. Blizińskiego zapada uchwała wprowadzenia języka polskiego jako urzędowego gminy, rozpętuje to wściekłość władz moskiewskich, serię prześladowań, aresztowań i rewizyj, które paraliżują na pewien czas rozwój instytucji liskowskich.

W r. 1910 ks. Bliziński zakłada w Liskowie „kąpiele ludowe”, łaźnię i kąpiele dla ludności wiejskiej, a przy nich wspólną pralnię, zaopatrzoną

w potrzebne maszyny.

W okresie wojny, gdy do Liskowa przybyło 150 rodzin uciekinierów z Kalisza, spalonego przez Niemców, ks. Bliziński przedziera się z narażeniem życia przez linie niemieckich i rosyjskich wojsk, aby zebrać w Warszawie fundusz na pomoc dla nieszczęsnych uciekinierów, których sam Lisków wyżywić nie mógł.

W r. 1918 wyprzedaje się z resztek osobistego majątku i przy pomocy wiernych parafian i uciekinierów kaliskich buduje piękny gmach gimnazjalny w Liskowie. W tymże roku zostaje mianowany szefem departamentu opieki społecznej w ówczesnym Ministerstwie Pracy. W r. 1918 wybrany został do Sejmu ustawodawczego.

W 1920 r. gdy wobec zbliżającej się nawały bolszewickiej trzeba było ewakuować Białystok, gdzie znajdowało się schronisko dla 800 sierot

polskich przywiezionych z Rosji a utrzymywanych przez Amerykański Czerwony Krzyż, przyjmuje te sieroty pod opiekę Lisków. 350 dzieci zostało już w Liskowie — powstała w ten sposób nowa instytucja w Liskowie, zamieniona następnie na małą „Fundację sierocińca im. Św. Wacława”.

Od r. 1930 uruchomił ks. Bliziński stałe kolonie letnie w Krzyżówkach dla dzieci z

Sierocińca i Łodzi. W r. 1925 ks. Bliziński zorganizował w Liskowie wystawę p. n. „Wieś polska” którą zwiedziło ponad 40.000 osób.

Od r. 1926 ks. Bliziński jest prałatem kapituły kaliskiej. W r. 1925 odznaczony został krzyżem komandorskim orderu „Polonia Restituta”, a w r. 1936 Złotym Krzyżem Zasługi. Otrzymał także nagrodę Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

Mimo ogromnego rozwoju niezliczonych instytucji liskowskich ks. prałat Bliziński osobiście kieruje całym skomplikowanym aparatem Liskowa.

Tylko 25 milionów dolarów pozostawił „najbogatszy człowiek” świata

NOWY JORK. — Z pewnym zdziwieniem dowiedziano się w Ameryce, że John Rockefeller, uchodzący przez długi czas za najbogatszego człowieka świata, pozostawił tylko 25 milionów dolarów, z czego po datkach spadkowych pochłonie być może trzy piąte.

Dochód ze spadku zapisany

został wyłącznie wnuczce zmarłego Margaret Decneras. Wysokość legatu przedstawia sumę, którą Rockefeller dałby swej córce, matce Margaret, gdyby żyła ona w czasie gdy b. król naitowy dzielił swój majątek między członków rodziny.

Dary filantropijne Rockefellera i przekazanie wielu majątków synowi spowodowały to, że zmarły pozostawił względnie tak mało.

Z hiszpańskiego frontu walki

MADRYT. Komunikat urzędowy donosi, iż na froncie Sierra wojska rządowe umacniają zdobyte pozycje, odpierając próby ataków nieprzyjacielskich.

Samoloty rządowe ostrzeliwały skutecznie pałac w La Granja i stanowiska powstańcze na drodze do Segovii. W okolicach Cerro de Cabeza

Grande odparto łatwo przeciwnatarcie nieprzyjaciela.

BILBAO. — Korespondent Havasa podaje, że powstańcy w dalszym ciągu podejmują próby odzyskania Piclemona, gdzie wojska rządowe umieściły swe pozycje.

Obecnie powstańcy cofnęli się od tych pozycji, zajmując stanowiska w Ixerango w okolicach Amorebieta. Lotnictwo powstańcze ostrzeliwało linie rządowe.

Zaprzeczają tu, jakoby w walkach wczorajszych stracono 5 samolotów rządowych.

HUMOR

POTEGA WIEDZY.

Meyer został przejechany przez auto.

— Czy mąż mój żyje? — zwraca się pani Meyer do lekarza.

— Nie! — pada odpowiedź. Meyer podnosi się na posłaniu:

— Nie, żyję jeszcze!
— Nie sprzeczasz się! — woła pani Meyer — pan doktor wie lepiej od ciebie!

Napad bandycki na miasteczko

TOKIO. — Według informacji otrzymanych z Seulu, banda około 200 osób, uzbrojona w karabiny maszynowe i ręczne granaty, przekroczyła wczoraj granicę biegnącą wzdłuż rzeki Yalu i splądrowała koreańskie miasteczko graniczne Futenpo.

rekańskie miasteczko graniczne Futenpo.

Policja koreańska, wzmocniona przez wojsko, rozproszyła bandytów, którzy zbiegli na terytorium Mandżurii.

Kulisy biura matrymonialnego ujawnione podczas rozprawy sądowej

Młoda panna Julianna Niau dot pracowała w paryskim biurze pośrednictwa małżeństw i prowadziła kartotekę mężczyzn. Zaznaczała na żółtych kartkach nazwiska interesantów, którzy pragnęli za pośrednictwem biura matrymonialnego wstąpić w związki małżeńskie. Nazwiska panów, którzy posiadali ponad 250.000 fr. w majątku, były wpisywane na niebieskich kartkach.

Tych ostatnich jednakże nie było zbyt wiele. Ostatnio zgłosiła się tego rodzaju „złota ryba”. Był to wielki posiadacz ziemski z Normandii, który znajdował się w kwiecie wieku i zaznaczał, że nie pragnie, aby jego małżonka była bogata. Mimo że zgłosił się on do biura matrymonialnego, nazwisko jego nie pojawiło się na niebieskiej kartce. Pannie Julianie przypadł bowiem do gustu jego list pisany do biura matrymonialnego. Postanowiła więc zainteresować się nim osobiście i nawiązała z nim kontakt, nie zawiadamiając o tym swej szefowej.

Ale właścicielka biura matrymonialnego przypadkowo wykryła korespondencję, jaką prowadziła panna Julianna z bogatym posiadaczem ziemskim. Widząc, że wymyka się jej z rąk dobry interes, ponieważ nie każdego dnia znajdował się bogaty ziemianin, który by chciał się żenić z biedną dziewczyną, wymówiła posadę pannie Julianie, a ponadto oskarżyła ją do sądu o „defraudację”.

Niezwykła ta historia miała

swoiste zakończenie. Ziemianin z Normandii, dowiedziawszy się jaki obrót przyjęła ta cała sprawa, zakomunikował pannie Julianie, że zrywa z nią znajomość, ponieważ nie chce być wmięszany w proces i nie chce być traktowany jak „towar”. Panna Julianna musiała więc na nowo przyjąć pracę w biurze, pisać na maszynie i prowadzić kartotekę. Sąd wziął to pod uwagę i uznał ją niewinną „defraudacji”.

150.000 robotników strajkuje w amerykańskim przemyśle metalowym

CHICAGO. Strajk w przemyśle metalowym w stanach Illinois, Indiana i Ohio objął 150.000 pracowników.

Między strajkującymi zaznaczyły się ostatnio gwałtowne tarcia na tle tego, które z organizacji robotniczych mają reprezentować robotników wobec pracodawców. Wytwarzają to atmosferę dużego niepokoju.

W pobliżu Chicago poste-

runki strajkujących otoczyły całkowicie jedną z fabryk stalowych, gdzie pomimo strajku pracuje 2.000 robotników, którym żywność dostarczana jest z poza fabryki.

Dwie inne wielkie wytwórnie stały się całkowicie nieczynne. Miały one wykonać wielkie obstalunki, tak że dyskrekcje będą musiały zapłacić bardzo wysokie odszkodowania. Na terenie strajku patrolują setki policjantów.

bowiem monety przez nią produkowane ukazały się w obiegu dopiero w ostatnich czasach.

Wywiadowcy policji wszczęli poszukiwania. Poddano obserwacji kilku znanych i karanych już fałszerzy, którzy ostatnio znaleźli się na wolności i dotarli do fabryki. Jak się okazało fabryka mieściła się w dzielnicy Koło za Wolą, w mieszkaniu Jana Domańskiego (Janusza 54). Jest to z zawodu tokarz, który też, jak się wyjaśniło, wykonał osobiście wszystkie potrzebne do fabrykacji narzędzia.

Żona Domańskiego przebywała w więzieniu, skazana na dwa lata za kolportaż fałszywych monet, co dawało policji pewne podstawy do śledzenia Domańskiego. Onegdaj policja wkroczyła do jego mieszkania i całą fabrykę wykryła. Znalaziono narzędzia, surowce i gotowe oraz półgotowe fabrykaty.

Wykrycie fabryki fałszywych monet Na czele „przedsiębiorstwa” stał znany przestępca

Na czele tej imprezy stał znany i karany wielokrotnie, ostatnio trzyletnim więzieniem, Czesław Bejm, który od kilku tygodni znalazł się na wolności. Od tego też czasu datuje się istnienie wymienionej fabryki. Finansistą i zarazem prowa-

dzącym buchalterię przedsiębiorstwa był Wacław Biernacki (Górczewska 105), u którego też znaleziono wszystkie prowadzone przez niego księgi buchalteryjne.

Całą trójkę fałszerzy osadzono w więzieniu.

Rocznica rządu frontu ludowego przeszła we Francji bez demonstracji

PARYŻ. — Pierwsza rocznica powstania rządu frontu ludowego przeszła w całej Francji w sposób niemal niepostrzeżony. Zarówno rząd, jak i stronnictwa popierające go powstrzymały się od urządzania jakichkolwiek masowych demonstracji, czy obchodów.

Z największą dyskrecją zachowała się prasa radykalna. Z innych dzienników prasy prorządowej tylko naczelny organ partii organistycznej

„Populaire” wydał specjalny obszerny numer p. t. „Rok sprawowania władzy”, zawierający szereg artykułów obrazujących osiągnięcia w zakresie reform społecznych.

Rząd ze swej strony zaznaczył tę rocznicę skromnym bankietem, którym premier Blum podejmował swych współpracowników rządowych.

Więcej natomiast uwagi poświęciły rocznicy grupy i prasa opozycyjna.

O STATNIE WIADOMOSCI SPORTOWE

W ramach wspaniałego jubileuszu Cracovii

Mistrz „Admira” przegrywa z „Bocskai”

Wynik 2:0 jest wielkim sukcesem dla piłkarzy węgierskich

KRAKÓW. W sobotę, w drugim dniu jubileuszowego turnieju międzynarodowego Cracovii spotkały się dwie drużyny zagraniczne, mistrz Austrii „Admira” i węgierska drużyna „Bocskai”. Zawody zakończyły się sensacyjnym zwycięstwem Węgrów w stosunku 2:0 (0:0).

Publiczność zebrana w liczbie ok. 4.000 miała możliwość podziwiać wysoki kunszt piłkarski szkoły wiedeńskiej i węgierskiej.

Zwycięstwo drużyny węgierskiej było nieoczekiwane, lecz w pełni zasłużone. Początkowo publiczność z niedowierzaniem patrzyła na przewagę Węgrów, którzy, stosując szybkie dolne podania, zdobywali umiejętnie teren i od pierwszego momentu gry mieli więcej sytuacji podbramkowych.

Z upływem minuty coraz więcej sympatii na widowni zdobywają sobie Węgrzy i wśród aplauzu publiczności na pierąną bramkę Austriaków, którzy grają jak gdyby od niechcenia, nie wysilając

się zbyt i demonstrując przy tym wspaniałą grę głową i wszelkie arkana szkoły wiedeńskiej. Atak „Admiry” nie umie jednak przełamać muru obrony węgierskiej, gdzie specjalnie wyróżniał się świetny obrońca Vago. Do przerwy utrzymuje się wynik bezbramkowy.

Po zmianie pól zagrania Węgrów cechuje w dalszym ciągu wielka ambicja. Atak ich strzela dużo, lecz to słupek, to znów doskonały bramkarz wiedeński Platzer stoi na przeszkodzie w zdobyciu bramki, broniąc w porywający sposób.

W 25 minucie Platzer dwukrotnie broni bliskie strzały napastników węgierskich, lecz trzeci strzał znalazł się w siatce. Zdobywcą pierwszego gola dla Węgrów był Barecs. Od tej chwili „Admira” zaczyna przykładać się więcej do gry, której tempo wzmagają się. Istotnie wiedeńczycy opanowują teren i znacznie przeważają, lecz bez efektu bramkowego.

Na domiar złego bramkarz Platzer zaczyna sobie bagatelizować grę, wychodzi daleko poza linię pola karnego. Ta nonszalancja kosztowała „Admirę” utratę drugiej bramki, gdy w 43 minucie następuje wypadek Węgrów, zakończony celnym strzałem Teleky'ego.

Niebawem sędzia dr. Lustgarten odgwiżdżuje koniec meczu, a publiczność rozentuzjuszowana wspaniałym pokazem gry żywo oklaskuje schodzącą z boiska zwycięską drużynę węgierską.

Liga Okręgowa w Warszawie

Sprawa ostatecznego składu ligi okręgowej piłkarskiej w Warszawie będzie załatwiona w przyszłym tygodniu. Według ostatnich projektów zarządu, liga składać się będzie z 12 klubów, a mianowicie: Polonia, Orkan, Pwatt, Fort Bema, Okęcie, Huragan, Warszawianka Ib, CWS i Legia z Warszawy, Znicz z Pruszkowa z podokręgu robotniczego oraz z podokręgu radomskiego Czarni (Radom) i Granat (Skarżysko).

Postanowiono zatem ostatecznie przydzielić przedstawicie-

la podokręgu robotniczego do ligi okręgowej choć kluby robotnicze zrezygnowały z udziału.

O ile zatem Znicz nie będzie chciał grać, wtedy każdy mecz będzie zaliczany jako walkover na korzyść przeciwnika.

Zarząd Polskiego Zw. Piłki Nożnej otrzymał w dniu wczorajszym pismo od rumuńskiego Zw. Piłkarskiego, wyrażające zgodę na rozegranie meczu międzypaństwowego Polska — Rumunia w dniu 4 lipca w Łodzi.

Tarłowski pokonał Wittmana na meczu Legia — Pogoń

KATOWICE. W sobotę rozpoczęły się dwudniowe zawody tenisowe o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy mistrzem Polski miejscową Pogońią a Legią (Warszawa). Po pierwszym dniu prowadzi Legia 2:1.

Tarłowski zdecydowanie pokonał Wittmana 6:4, 6:1. Wittman tylko w pierwszym secie grał dobrze, w drugim natomiast dało się zauważyć u niego zmęczenie i przegrał dość łatwo.

Bratek przegrał z Tłoczyńskim 3:6, 3:6. Tłoczyński był zdecydowanie lepszy i wygrał zupełnie łatwo.

W grze mieszanej para: Gajdzianka - Tarłowski przegrała do pary Lilpopówna -

Tłoczyński 1:6, 6:8. Para warszawska była więcej zgrana, szczególnie dobrze grał Tłoczyński. U katowiczanki wyraźnie zawiódł Tarłowski.

Notujemy sensacje dnia ze wszystkich dziedzin sportu

CZECHOSOWACJA — FRANCJA 2:0.

PRAGA. Po pierwszym dniu meczu tenisowego o puchar Davisa, Francja — Czechosłowacja, rozgrywanym w Pradze, prowadzi Czechosłowacja 2:0.

Roderich Menzel — pokonał latwo Boususa 6:2, 6:3, 6:4. Hech, zwyciężył Destremeau 6:3, 6:2.

BELGIA — SZWECJA 1:1. BRUKSELA. Po pierwszym dniu meczu tenisowego Belgia — Szwecja o puchar Davisa stan meczu brzmiał 1:1.

Dla Szwecji zdobył punkt Schroeder, bijąc Nayarta 7:9, 6:2, 6:0, 6:2. Punkt dla Belgii wywalczył Lacroix, bijąc Martensena 6:2, 6:0, 6:2.

JUGOSŁAWIA — PŁD. AFRYKA 2:0.

ZAGRZEB. W Zagrzebiu rozpoczął się mecz tenisowy Jugosławia — Południowa Afryka o puchar Davisa.

Po pierwszym dniu prowadzi Jugosławia 2:0. Pallada pokonał Farquarsona 3:6, 3:6, 6:3, 6:0, 6:3. Punc zwyciężył Kirby'ego 1:6, 6:0, 6:3, 2:6, 6:4.

MECZU SZCZYPIORNIKA POLSKA — NIEMCY NIE BĘDZIE. Polski Zw. Piłki Ręcznej zdecydował się nie urządzać w roku bieżącym zawodów międzypaństwowych w szczypiorniku Polska — Niemcy natomiast w związku z przygotowaniem do mistrzostw świata w roku przyszłym we Wiedniu, projektowane jest prowadzenie jednej z okręgowych reprezentacji niemieckich na kilka meczów do Polski z reprezentacjami miast.

W dniach od 5—17 lipca zarząd PZPR organizuje w Poznaniu obóz treningowo-instruktorski w szczypiorniku, na który zaproszono jednego ze znanych trenerów niemieckich. Na obozie tym zarezerwowano 10 miejsc dla nauczycieli W. P. w szkołach.

ŁÓDZKIE HAZENISTKI ZAPROSZONE DO JUGOSŁAWII.

Polski Związek Piłki Ręcznej otrzymał swego czasu dla łódzkiej reprezentacji bazeny zaproszenie na udział w turnieju organizowanym przez klub HASK w Zagrzebiu w dniach od 14—25 czerwca. Ostatnio zarząd PZPR wyraził już zgodę na wyjazd łódzianek, obecnie chodzi tylko o załatwienie praw finansowych.

ADMIRA NIE PRZYJEDZIE DO WARSZAWY.

Zarząd Warsz. OZPN projektował sprowadzenie mistrza Austrii „Admiry” na wtorek do Warszawy na mecz z repr. Warszawy. Wiedeńscy odpowiedzili w piątek, że nie będą mogli przyjechać, wobec czego zawody musiano odwołać.

Najbliższym meczem reprezentacji piłkarskiej Warszawy będą zawody o puchar Polski z Białymstokiem 20 bm. Skład drużyny ustalony będzie 14 bm.

WARSZAWIANKA 1927 — WARSZAWIANKA 1937.

W dniu 20 bm. rozegrany zostanie na boisku Warszawianki ciekawy mecz piłkarski pomiędzy obecną drużyną ligową Warszawianki a drużyną Old-boyów, która wystąpi pod nazwą „Warszawianka 1927”.

ZWYCIĘSTWO FRANCUSKICH PIŁKARZY W TOMASZOWIE.

W piątek rozegrany został w Tomaszowie Mazowieckim mecz piłkarski pomiędzy drużyną F. C. Bordeaux a RKS Lechia. Zwyciężyli Francuzi 5:2 (0:2).

Gra na ogół ciekawa, Lechia była drużyną niemal równorzędną, a w pierwszej połowie gry nawet lepszą.

Po przerwie piłkarze tomaszowscy nie wytrzymali tempa gry, narzuconego przez gości.

W 25 min pierwszej połowy gry w zamieszaniu podbramkowym Francuzi wbijają sobie samobójczą bramkę. W 5 min. później Godaj

uzyskuje drugi punkt dla Polaków. Po przerwie goście przechodzą do ataku i w odstępiech kilkunastominutowych wbijają Lechii pięć bramek. Widzów około 1000.

INDYWIDUALNE SZERMIERCZE MISTRZ POLSKI PRZEŁOŻONE NA JESIEN.

W związku z wyjazdem do Paryża grupy czołowych polskich szermierzy (Dobrowolski, Segda, Szempliński, Suski) na wojskowe między narodowe zawody szermiercze 20 do 25 bm., indywidualne mistrzostwa klasy A zostały przeniesione z 27—28 bm. na 27—28 listopada.

Mistrzostwa drużynowe odbędą się bez zmiany w dniu 29 bm.

MIEDZYNARODOWY TURNIEJ PIŁKARSKI W PARYŻU.

W drugiej rundzie międzynarodowego turnieju piłkarskiego, rozgrywanego w ramach wystawy światowej w Paryżu, odbył się wczwartek mecz:

FC Bolonia — Slavia (Praga) 2:0 (0:0).

* * *

Nagrodę Egeberga, najcenniejsze wyróżnienie w sporcie norweskim, przyznano za rok 1936 18 letniej mistrzyni świata i rekordzistce świata w jeździe szybkiej na lodzie, Lailli Schou - Nilsen.

Nagroda Egeberga przyznawana jest jedynie tym sportowcom, którzy w kilku gatunkach sportu uzyskują wyniki lepsze od przeciętnych. Jak wiadomo, poza tyżwiarstwem, Nilsen odnosiła szereg sukcesów międzynarodowych w narciarstwie, tenisie i lekkoatletyce. Przypominamy, że w zjazdowym biegu olimpijskim 1936 r. w Garmisch - Partenkirchen zawodniczka duńska wywalczyła pierwsze miejsce.

Z konkursów hippicznych w stolicy

NIEMIEC TIMME ZWYCIĘŻA W KONKURSIE ARMII ZAGRANICZNEJ.

W dalszym ciągu międzynarodowych zawodów hippicznych w Łazienkach, odbył się konkurs armii zagranicznych im. ministra spraw zagranicznych o nagrody ofiarowane przez ministra Józefa Becka i senatora Tadeusza Karszo-Siedlewskiego.

Zwycięstwo odniósł p. Timme Niemiec na koniu Nordland.

higijena
zapewni
w sporcie i turystyce
mydło
Meteor
Adamczewski

Brawo p. Jadziu! Polka zwycięża w Londynie

Znakomita tenisistka polska, Jadwiga Jędrzejowska, zdobyła w sobotę mistrzostwo słynnego angielskiego klubu tenisowego St. Georges Hill w Weybridge pod Londynem.

Jędrzejowska pokonała w finale świetną raketę amerykańską Marble. Pierwszego seta wygrała Amerykanka, bijąc Jędrzejowską 6:3, drugiego seta wygrała Jędrzejowska 6:4,

Rozstrzygającego ostatniego seta wygrała również Jędrzejowska względnie łatwo, wykazując zarówno piękny styl, jak i wyraźną przewagę nad swą przeciwniczką, osiągając wynik 6:3.

Zwycięstwo to jest bardzo doniosłe, rokuje bowiem Jędrzejowskiej dobre szanse w rozgrywkach światowych w Wimbledonie, rozpoczynających się za dwa tygodnie.

Szermiercze mistrzostwa Polski zgromadzą na starcie najlepsze zawodniczki

Szermiercze mistrzostwa Polski dla pań rozegrane zostaną w dniach 13—14 czerwca na sali PUWF przy ul. Myśliwieckiej. Program zawodów przedstawia się następująco: 13 b.m. godz. 10 półfinały drużynowe, godz. 12 początek finałów, godz. 16 zakończenie finałów, godz. 18 początek eliminacji indywidualnych, 14 b.m. godz. 17 dalszy ciąg eliminacji indywidualnych, godz. 19 finał, godz. 21 rozdanie nagród i dyplomów.

Mistrzostwa indywidualne rozgrywane będą o puchar wędrowny, zdobyty w roku ubiegłym przez zawodniczkę

śląską Stanoszkównę. Mistrzostwa drużynowe odbędą się po raz pierwszy o puchar prezesa K.S. Warszawianka pułk. Leopolda Gebła.

W zawodach drużynowych bierze udział 6 zespołów, a mianowicie dwie śląskie, 2 łódzkie i dwie warszawskie (drużyna lwowska wycofała się), zaś w zawodach indywidualnych startuje 20 zawodniczek. Obsada tegorocznych mistrzostw jest zatem rekordowa. Obowiązek urządzenia trzech eliminacji w każdym okręgu zatem, że od ilości zawodniczek zależy ilość drużyn na mistrzostwach Polski. zmni-

siła kluby i okręgi do zwrócenia baczniejszej uwagi na szermierkę kobiet.

Składy drużyn przedstawiać się będą następująco:

Warszawa I: Laskowska, Duch-Markowska, Serini.

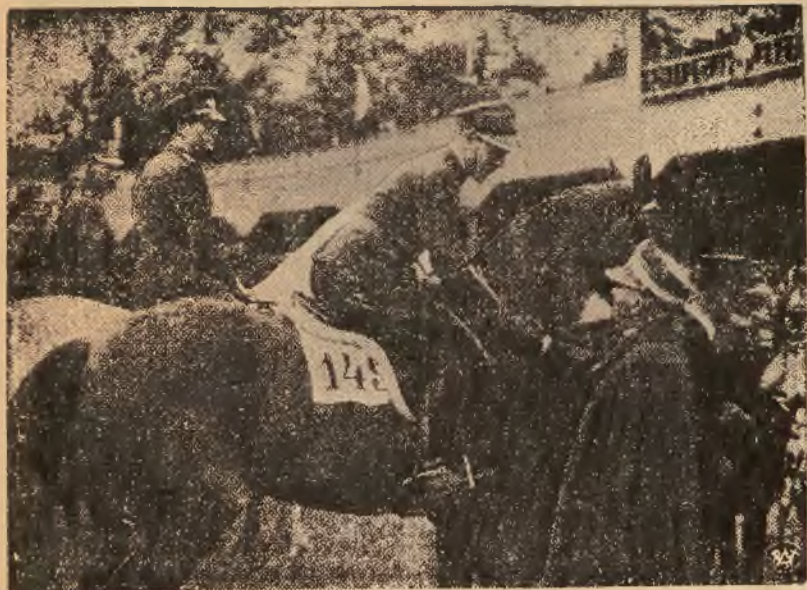
Warszawa II: Hercokowa, Ornochówna, Szrejderowa (rez. Goryńska).

Śląsk I: Stanoszkówna, Gannzówna, Żytkówna.

Śląsk II: Bulendzianka, Herzońska, Wieczorkówna (rez. Dobrska).

Łódź I: Rajchmanowa, Matczakówna, Świerszczewska.

Łódź II: Koralczykówna, J. Matczakówna, Rainoldówna.

Zdjęcie przedstawia moment wręczenia nagrody przez Pana Marszałka Śmigłego - Rydza zwycięzcy Konkursu w Łazienkach por. Komorowskiemu. Na zdjęciu zawodnik polski rtm. Seweryn Kulesza bierze przeszkodę na koniu Abdel-Krim.

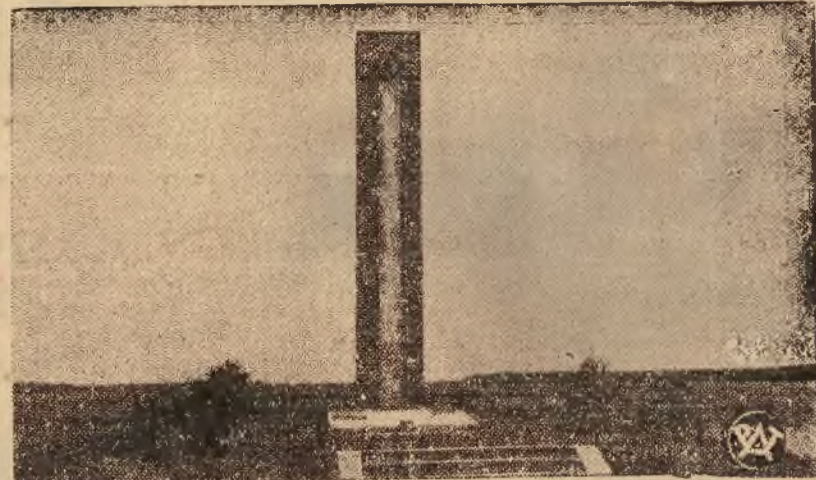

Na zdjęciu naszym gład pamiątkowy w Piekarach Śląskich wraz z tablicą pamiątkową, ufundowaną przez Harcerstwo Śląskie i odsłoniętą uroczystie dla uczczenia XV-ej rocznicy oswobodzenia Śląska.

„Człowiek o 80.000 znajomych“

W tych dniach zmarł w Londynie funkcjonariusz Scotland Yardu, Herbert Joyce. Był on w całej Anglii popularnie nazywany „człowiekiem o 80000 znajomych“. Herbert Joyce miał tę zdolność, że raz widziałą twarz jak i wszystkie usłyszane personalia na zawsze wdrażały mu się w pamięć.

Jako „żywe archiwum“ znał Joyce 80000 ludzi, Anglików i cudzoziemców i o każdym z nich mógł podać dokładne dane. W wielu wypadkach jego niezwykła pamięć oddała olbrzymie usługi policji.

Zdjęcie nasze przedstawia pomnik Powstańców „na Białce“ pod Białą Podlaską, który w ostatnich dniach został uroczystie odsłonięty.

Zdrowie, odwaga i nerwy ze stali cechują każdego nurka

Oliwer Mac Tween jeden z najzdolniejszych nurków amerykańskiej floty handlowej do stał wstrząsu nerwów i wskutek tego musiał porzucić swą niebezpieczną pracę.

Pewnego dnia Mac Tween opuścił się w morze z jachtu namiętnego zoologa amatora, który pragnął aby nurek wydobyl dla niego z dna morskie go kilka rzadkich okazów koralu. Nurek był właśnie zajęty zdobywaniem wspaniałej grupy koralu, gdy nagle poczuł jak jakiś węzeł zacisnął się wokół kostki jego prawej nogi. Od razu zrozumiał co się stało: największy wróg nurków, olbrzymia muszla, schwyłała jego nogę i w ciągu kilku sekund mogłaby przeciąć swymi ostrymi piłkami umieszczonymi na skraju klap strój i jednocześnie załoga jach-

tu odebrała przez telefon nieartykułowane okrzyki przerażenia. Nie namyślając się długo i nie zważając na niezbędne środki ostrożności, obowiązując przy wyciąganiu nurka z morza wydobyto Mac Tweena. Zaraz po wydobyciu go na powierzchnię przez nagłą i gwałtowną zmianę ciśnienia stracił przytomność i jego życiu groziło poważne niebezpieczeństwo.

Chcąc ratować nogę Tweena, musiano natychmiast przeciąć muszlę, która była wielkości bochenka chleba. Dzięki niezwykle odpowiedniemu organizmowi Tween mógł przezwyciężyć skutki nagłej zmiany ciśnienia. Ale od chwili gdy wyzdrowiał, znajduje się pod wpływem wstrząsu nerwów, który zniszczył jego karierę nurka. Nie może już nigdy opuszczać snę na dno

morskie, może to czynić wyłącznie w towarzystwie innej osoby.

Nagle stracenie możliwości zarobkowania podsunęło Mac Tweeowi pomysł założenia szkoły dla nurków. Zebrał wszystkie swe drobne oszczędności i założył pierwszą na Oceanie Spokojnym szkołę dla nurków. Pracuje dopiero od czterech lat na południu największej wyspy hawajskiej, Oahu, i z roku na rok jego zakład naukowy cieszy się większym powodzeniem.

Kto może zostać nurkiem? Każdy, kto posiada żelazne zdrowie, nerwy ze stali i nieco odwagi. Kandydata Mac Tween poddaje dokładnemu badaniu lekarskiemu, odwaga zaś jego jest jakby rzeczą prywatną ucznia. Kto jej nie posiada, ten kursu nie skończy.

Pierwsze lekcje odbywają się na stałym lądzie, uczeń musi się nauczyć chodzić i poruszać się w ciężkim stroju nurka. Następnie odbywa się pierwsze zaburzenie, jest to największe przeżycie dla ucznia. Na dnie morskim musi na nowo uczyć się chodzić, przywyczeć oko do innych warunków świetlnych, oraz poruszać się pod olbrzymim ciśnieniem masy wodnej. Następnie uczy się przyszłego nurka jego właściwych zadań: musi wydobywać z dna morskiego koral, gąbki i żywych mieszkańców otchłani morskich. Końcową próbę odbywa się na starym zatopionym statku.

Żadna szkoła świata nie może szczycić się tym, że uczeń może stać się bogatym człowiekiem jeszcze podczas pobierania nauki. Uczeń szkoły nurków posiada tę możliwość, albowiem to wszystko co znajdzie na dnie morskim, jest jego własnością. Ostatnio podano do publicznej wiadomości odkrycie: znaleziono sztab złota wartości półtora miliona dolarów.

Uczeń William Dean natknął się w miejscu stosunkowo niegłębokim na jakiś przedmiot, który był zarośnięty roślinami morskimi. Zaczął zrywać rośliny i wkrótce stwierdził, że znalazł sztabę złota. W pobliżu znajdowały się jeszcze i inne bryłki złota. Na ogół jednak znajdowanie klejnotów złota albo innych drogocennych przedmiotów należy do rzadkości, natomiast uczeń Mac Tweena znajdująca wspaniałe egzemplarze pereł, które w znacznej mierze pokrywają koszty nauki.

Do czego prowadzi beznadziejna miłość Ponury dramat w dżungli

Zrozpaczona po śmierci ukochanego Rogera Braque, Louison Cavere opuściła swe rodzinne miasteczko w Kanadzie i udała się do Ameryki Południowej. Pragnęła zaznać jakichś przygód, aby zapomnieć o śmierci ukochanego, a zarazem marzyła o zdobyciu wielkiego bogactwa.

Louison udała się w górę Amazonki i wraz ze swą małą karawaną składającą się z kilku Indian przybyła do Manaos, ostatniego osiedla nad Rio Negro. Spotkała tam pewnego poszukiwacza złota, który opowiedział jej że na północ od miasta, w nieprzeniknionej dżungli, natknął się na pokłady złota. Ponieważ pragnął tylko sprzedać plany sytuacyjne, a nie chciał wcale przyłączyć się do ekspedycji, sprawa ta wydawała się podejrzana. Mimo to Louison, która ląkała wielkich przygód odkupiła od niego te plany. Okazało się, że poszukiwacz złota nie oszukał jej. W określonym przez niego miejscu rzeczywiście natknęła się na zlotodajną żyłę.

Radość ogarnęła karawanę i ze względu na dokonane odkrycie wypito całą zawartość alkoholu, jaka znajdowała się w zapasach. Alkohol tak otumaniał Indian, że zamroczeni leżeli w krzakach. Te drogo-

cenne godziny Louison naleyście wykorzystała. Zabrała broń znajdującą się w obozie, a następnie przywłaszczyła sobie pierwsze warstwy wydobytego pyłu złotego.

Gdy Indianie wkońcu obudzili się, natknęli się na uzbrojoną od stóp do głowy kobietę, która oświadczyła kategorycznie, że postrzeli każdego, który nie wykona jej rozkazów.

Pogróżki Louison zrobiły swoje. Indianie gorączkowo pracowali, stając się istnymi niewolnikami energicznej kobiety. Po dwóch miesiącach gorączkowej pracy, podczas której całkowicie wyczerpano zlotodajną żyłę i podczas której każdy z pracowników otrzyniwał znaczny udział w dobytego złota, zaprzestano kopania. W międzyczasie różnego rodzaju mętne typy, przy ciągane przez opowieść Indian przybyły zbyt późno do obozu Louison i przyłączyły się do niej, gdy wyruszyła w dalszą drogę.

Po miesiącu wędrówki karawana Louison natknęła się na źródła naftowe. W ciągu najbliższych kilku miesięcy w dżungli powstało nowe miasto, któremu Louison Cavere dla uczczenia pamięci ukochanego nadała miano Rogertown. Do nowo założonego miasta zaczę-

ły ścigać tłumy awanturników i ludzi żądnych przygód. Wśród nich znajdował się również inżynier Willy Fawler, który z czasem został najbliższym współpracownikiem i mężem Louison.

W 4 lata po założeniu Rogertown przybył tam przedstawiciel północno-amerykańskiego trustu naftowego, James Dayton, którego sprowadzły tu interesy. Poznawszy Louison Fawler zakochał się w niej od pierwszego wejrzenia i za wszelką cenę pragnął ją

zdobyć. Gdy ta w końcu dała mu do zrozumienia, że jego starania są bezskuteczne, z rozpaczy podpalił trzy szyby naftowe i w ciągu kilku godzin Rogertown stanęło w płomieniach. — Dayton, wskutek wnikłej paniki zdołał uciec, a pani Fawler z rozpaczy, że jej wielkie dzieło zostało tak brutalnie zburzone, odebrała sobie życie przez zażycie większej dawki morfiny. W stanie ciężkim przewieziono ją do szpitala w Marajo, gdzie wyzionęła ducha.

Zdjęcie nasze przedstawia fragment ćwiczeń sportowych w angielskiej wyższej szkole wojskowej w Aldershot. Wychowankowie tej szkoły muszą się wykazać najwyższą sprawnością fizyczną we wszystkich konkurencjach sportowych.